

վէյի պահարկէն Զին տէվէթին տէն
տախի կէրի գալալ, Գունճու տէրէն
էն ինձի օլտու գունճու, վէ Էվրօրա վէ
Անթրիկա հիւքլմէթլէրի միւնսնտա
գունճու վէյի պահարկէն Էսլընդ Բէրու
իւէ Մէքսիգա թէֆէվիլիգ իթմիշ օլ
պղզընուն կէօվթէրմէտէն չէքլմէմիշ
տիր:

Ամէրիկանն սօնրատան սրբարը
իթմիշ օլտուգուն Էնէնի սէֆինէլէր էլան
Էսլընդ տա պոլունտուգուն ճիւնթլէ
չիմտիքի տէրէնէսինն նէ օլտուգուն
թէստիքիլմէվ, Հիւքլմէթլէր միւնսնտա
լէյանն Էսլընդ իւգրէ պոլունտան
սէֆինէլէրի 1893 սէնէսի նիհանէթլինտէ
իւթմամ պոլարագ մէյտանա չըգանա
ղը ճիւնթլէ, Ամէրիկանն գունճու իւ
հաղըլլէյի պահարկէն անճագ օ
վագըլթ թաներն օլունապիլէնէք տիր:

1892 սէնէսիտէ Ամէրիկանն 7
ղընջըլը, վէ 10.000 իւէ Է600 թօնէ
լաթօ արասնտա զընջըլ գրուագէօրի
պոլունտուգ, պոլունտան ճիւնթլէ սիւ
րաթը սէյրէ վէ նէվիճատ թօլարագ
մալիք պոլունտանագ տըր, Մէքլընդ սէ
ֆինէլէրտէն պաղգա, իւքիլէր թապեա
լը 5 գըթա չէլիք սէֆինէ իւէ, 2.183
թօնէլաթօլուգ պիր սաչիլ մունհաթա
ղարան մախսու սէֆինէ պոլունտան
ղը կիպի, զընջըլ տօնանմա տախի 7
պին իւէ 2 պին արասնտա թօնէլաթօ
ճէսամէթլին հալի, 16 գրուագէօրի վէ
8 մօնթօրու վէ թօրիլ սէֆինէլէրի
հալի պոլունտանագ տըր:

Մէքլընդ սէֆինէլէր քեամիլէն Էս
բըլըլ տէնիքէն Էստիքիլինն, Ամէրիկա
գունճու վէյի պահարկէն 7 ինճի տէրէն
Էս իհրաղ իթմիշ օլտուգա արը քի, օ
հալտէ, գունճու վէյի պահարկէն տէրէ
նաթը տալէ, պէրվէնէլի աթի պոլուն
տանագ տըր:

Ինկիլթէրա, Պրանսա, Իթալիա,
Րուսիա, Ալմանեա, Սրանիա, Ամէրիկա,
Հայ պու քի Ամէրիկալար 7 ինճի
տէրէնէտէ պոլունտագ իւէ իւթիֆա ի
տէմէլէր, Ալմանեա պիրնիճի տէրէնէ
տէ ալիլէլի պահարկէնտէ մախսու օ
լանագ տէրէնէտէ, ուղագ սաչիլլէրէ
մալիք օլտուգուն կիպի, Սրանեանն
տախի գունճու վէյի մալիլէսի անա միւ
սանիա տէլիլ տիր:

Մէքլընդ սէֆինէլէր հարպիլէ գօ
միթէսինն պէնանը վէնէլէ, 1893 սէ
նէսինտէ վիւնտէ կէլէնէք օլտան տօ
նանթաթը 9 զընջըլ, 30 թօրիլ վա
բօրու իւլի վէ տէնէք օլունտագ, օ հալ
տէ տէվէթլէր պէյինտէ Գինճիլիլի իհ
րաղ իտէլէք, 1860 սէնէսինտէ պու
լունտուգունմալ օնթթատան պիր տէրէ

ճէ իլէրի կիթմիշ սանրաճաղը
Իլիլէ պու տէֆա թէնէմիլ իտէնէք
օլտան 52 ինճի Ամէրիկա մէքլիսի մէպու
սանը, պու մագ սէտին հուսուլինէ
հաթըր զարթթ իտէնէք տիր:

ԱԼՄԱՆԵԱՍ ԳԱՏԵՆԱՐԸ ԳԵՐՄԱՆԸ
ԽԱՉ ՃԻՄԻՅԵԹԻ

Ալմանեա տա իմէրաթօրիցանն
թանթը հիմանէսինտէ պոլունտան Գըր
մըր իտա ճէմիլէթլինն գաւտընար
գըմընն սէնէլի ինթիմաթ, Պէրլինտէ
նաֆիա նէգարթթլինտէ վուգու պու
մուշ տուր:

Մէքլընդ սէֆինէլէր, 24 սէնէ էվ
վէ տանիլէյի մէքլընդ տէն իւք տէֆա
թէնէքլիլ իթմիշ տիր, Իմէրաթօրի
ցա, վիւքլատան Մ. Ֆօն Հօֆման վէ
գօնթէս իգիւրիլմ վէ սանիլ զէվաթ վէ
մախսուլարը թարաֆընտան իսթիլ
պալ օլունտուշ տուր:

Պէնէիլք սալուն կիլիլիլ օթու
լունտուգուն սօնրա, Մ. Ֆօն Հօֆման
իմէրաթօրիցանն հիմանէսինտէն տօ
լանը ճէմիլէթլէ նաթընա պէնանը թէ
չէքլիլ վէ 25 սէնէտէն պէրու թէտ
րիճէն ճէմիլէթլին թէրաղ գը Էյլէտի
կինի իֆատէ իթմիշ տիր Պատէհու մու
հարէպէ զէմանտա Էսլընդ վէ իսա
թա աթըլլէրէ մուլվէնէթ իլիւն թէ
տարիքաթը լաղըմէ իւլէրինն միւգա
քէրէնէ իպթիտար օլունտագ, պու
իստուստա տօթթօր Օգիս թարաֆը
տան պիր լանիհա օգունտուշ տուր:

Տօթթօր Գէլլէր Բէննէս Հանրինն
ղարլիլ իլէ, Գիլ շէնիլնտէ մէրուհ
լարա իւրաթթ իտէնէք օլտան գաւտընար
իլիւն պիր տէրս ալըլըլ 29 գաւտար
գաւտընն իսաթանա իւրաթթ իթմէք
ֆէննիտէ քէսպի մէլէք իթտիքլէրինն
սէօյլէմիշ տիր:

Միւմալիլէյի Ալգաւ Լօրէնտէ Գըրմը
ղը իտա ճէմիլէթլինն թէվսիլ տախի
միւթէսամվէր պոլունտուգուն թէպ
լիլ իլիլէմիշ տիր:

Սանիլ թանալլէրտէ տախի իլպու
համիլէթլէր վէր գաւտընար ճէմիլէթլի
իւլէրինն պաղը մալիլմաթ վէրիլիլ
նաթէլմալմալալ 110 մէրուհ իլիւն
պիր թէնհաթիլիւնտէ Էսլընդ վէ
Բրուսիանն զարպ թարաֆըրնտա տա
խի, 24 պէլէտիլէ տանիլէրինտէ 2000
աղա իլէ ճէմիլէթլին 22 չիւպէլի պու
լունտուգուն, վէ իլպու ճէմիլէթլին սէ
ֆէրպէր հալէ գօնուլուպ սուրէթլի իլ
ֆանի իւրաթթլէրի թէնէրիլէ օլունտ
նաղը պէնան օլունտուշ տուր:

Սիլէրիա վէ Մալտէպուրկ վէ Պրէս
լալտա տախի, ճէմիլէթլին մուլմէլա
թընա տանիլ լարալար օլունտուգ
տան սօնրա, Իմէրաթօրիցա մէքլիսի
իսթմամ վէրիլ պալմէթ իլիլէմիշ տիր:

ՇԻԳԱԿՈ ՍԵՐԿԻՍԻ

Շիգալի սէրիլիլինն ինչաթը միւմ
քին մէլթէպէ չարալուգլա իլէրուլէ
մէքտէ տիր:

Շիգալի Էնալիլինն մէչհուր օլտան
ղարթթլէրի սանիլինտէ, սէնանի վէ
մաթընա գըմալարը միւթէնա օլարագ,
սէրիլինն տէվաթիլի սանիլինտէ ալ միւտ
տէթ զարթթտա իարթէն իքմալ օլու
նարագ հաղըլլանմըլ վէ 10 ալ զարթթն
տա ճաղսն Բարգ նամ պէնիլք միլ
լէթ պաղչէսինտէ Էնէնի պիր ալէմ թէչ
քիլ օլունտուշ տուր, Ապրիլ Էսլընտա
սէրիլինն պաղչէսի նուֆուս պաղչնա 25
սէնէ իւնթէթլէ ումուսա ալըլմըլ, վէ
սէրիլի իտարէսի իլիւն, հաթըլաթ ալըն
մաղա պաղչանմըլ տըր, Էնէրի վէ Էնէ
պի պինլէրէ իսալ մէքլընդ պաղչէսի
կէլմէքտէ տիրէր:

Միւթթլէրի միլթլէրտէն 6000 գա
տար ամէլէտէն պաղգա, շիմալիլէն պիր
չօգ Էնէնիլլէր տախի սէրիլի մալալլէ
րինն զիւրաթթ իթմէքտէ տիրէր, Մի
չիկան կէօլիւնտէքի քիւլիլք աւտաւ,
պինլէրէ կիւլ աղաճլարը տիրէլիլ տիր
Մէնանիլ նէֆիսէ գըմընտա Պրանսա
Էրպալը հիւնէրինն Էսլընդ վէ
իթմէք իլիւն 88.000 վէ Ալմանեա իլիւն
20.000 վէ ինկիլթէրա իլիւն 20.000 վէ
Դանտա իլիւն 6.000 վէ Տանիլմարգա
իլիւն 3.000 վէ ճարսնա իլիւն 3000 վէ
Պէնիլքա իլիւն 10.000 վէ Հօլանտա ի
լիւն 8.000 վէ Ալմալիլ իլիւն 35.000
վէ Շուէտ իլիւն 8.000 վէ Մէքսիգա ի
լիւն 1500 վէ մէմալիլ Միւթթլէրի
իլիւն 25.000 Էսլըն 230.000 գաւտէմիլ
թէպալը (քաւալու օր) սէնանիլ նէֆի
սէ տանիլէսի իլիւն լաղըմ օլտուգուն ճի
հէթլէ, Էքէր թալէպ օլունտան Էնէրի
րին թէնիլիլ մըգաւը լաղըմ կէլէնէք
տիր:

Գաւտընարըն էլ հիւնէրլէրի իլիւն,
պիր տանիլէսի մախսուս Էսլընտագ
տըր:

Մէնանիլէ թախիս օլունտան մալալ
լէրին մէմուս մէսահէսի, Թէրպիլէն
1.075.000 գաւտէմիլ, 34 մէմալիլէրն
Էրպալը սէնանիլ իլիւն, սէրիլիլ Էնէր
պալլըմաթ թալէպ օլտուգունտան, թէր
պիլէն 550.000 գաւտէմիլ մէմալիլէր
Էնէնիլլէ սէնանիլն թախիս օլունտ
նագ տըր:

Շիկագ օտաթի թէլէֆօն գաւտանեա
սը, սէրիլի տանիլէրինտէ սէնի նագլ
իտէն Էսլընդ վագ իթմէք իւլըրէ,
սէրիլի իտարէսի թարաֆընտան սըբարը
ալմըլ տըր:

Յուլիս Էսլընտա իլիլ հալմանաթ էր
պալը, սէրիլի տանիլէրինտէ պիր գուն
րէ քիւլաւա իտէնէքլէր տիր:

ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԸ

Կը յուսամ կը յիշեն շատեր թէ շուրջ
11 տարի առաջ, այսինքն 1881 Վեոթր
ամսին մէջ քաղաքին Ս. Միսրոպան
վարժարանի աշակերտներէն ոմանք, ընդ
հովանեալ իրենց նշանաւոր Տեալ, ըն
կերութիւն մը կազմած էին նպատակ
ունենալով՝ «թէ» տեղոյս և «թէ» ուրիշ
աղգալին կրթական ձեռնարկներու նը
պաստել ժամանակ առ ժամանակ իրենց
կարողութեան չափովը: Արդ սոյն ըն
կերութեան կանոնադրին համեմատ
Հիմնադիր ժողովի պաշտօնէն էր ըստ Բ.
յօդուածի «Տարին անգամ մը Տնօրէն
խորհրդին համարատուութիւնը մտիկ
ընել և վաւերելով հրատարակել»: Այս
ընկերութիւն հաղիք քանի մը տարի կա
նոնաւոր կերպիւ իր հաշիւները հրա
տարակելէ զինի, առաւալ մը նման յան
կարծ աներեւոյթ եղաւ իր հետ առան
լով նաեւ ընկերութեան վերաբերեալ ա
մեն հաշիւ:

Ըստ վերջին հաշուեցոյցին, 1885 տա
րոյ ընկերութիւնը 150 մէճիտ տոկոսի
գրուած պահեստի դրամ ունէր. արդ
եթ տարուան տոկոսը 10% 105 105 մէ
ճիտ վրան բարդելով կունենամք ընդ
ամենը 255 մէճիտ գումար մը: Տարի
ներէ ի վեր սոյն ընկերութեան ընթաց
քին վրայօք ճշգրիտ տեղեկութիւն մը
չի կարենալ ստանալուս, իբր աղգալին
անհատ հետաքրքիր եմ իմանալ թէ ի՞նչ
եղաւ այս ընկերութիւն, և ո՞ր գացին
ստանիւնը:

Ընկերութեան անդամները ամենքն
ալ այսօր պատուաւոր և աղգասէր երի
տասարդներ են: Կը զարմանամ թէ՛ Է
թ ընկերութիւնը լուծուած է, ինչո՞ւ
չեն ուղած ցարդ իմացունել հասարա
կութեան թէ ստանիւնը ո՞ր տրուած
են, և կամ եթէ դեռ ընկերութիւնը
գոյութիւն ունի ինչո՞ւ չեն հրատարա
կել իրենց հաշիւները:

Ըսինք թէ ընկերութեան անդամք
իրենց տարիքին բերմամբ ամեն մէկը
իր զատ զատ մտածումներով զբաղեալ,
վարկեան մը իսկ չեն մտածեր թէ,
պէտք են աղգին հաշիւ տալ, բայց կա

ՆԵՐՈՒՄԱ

Հիւնի Գ. Մ. ՀԱՃԱՆ

ՄԱՍՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

— Եւ ոչ ես ըսաւ տղթէօրը, օրագ
րութիւնը դէմը գտնուող սեղանին վրայ
նետելով:
— Այդ կողմէն մէջ բան մը կը դառնայ,
ըսաւ արահմապետը, պէտք է մենէ մէկը
ալիք կողմէն երթալով, գործն ստուգէ:
— Մենէ մէկուն այդ կողմէն երթալով վը
տանգաւոր կրնայ ըլլալ ըսաւ տղթէօրը
այսու հանդերձ ձեր թնծութիւնը իրաւունք
ունի, ինչեալ կողմէն մէջ բան մը կը դառ
նայ:
— Բացէ ի բաց կը յայտարարեմ որ ը
սա իշխանազունը, ալ սոյպէս պահուիլէ,
ծպտելէ ձանձրացայ, քանի որ նաթիշտը
մեր ձեռքէն է, սա գործածելիք դեղը նէ
րիմայի խմցնիլ տուր լմնայ:
— Երբեք չորս օր ևս համերութիւն իշ

խանդ իմ, ըսելը դիւրին է բայց Սալաւն
ինչ ընենք:
— Անոր ալ խմցնիլ տուր դեղէն:
— Եթէ երկուքը մէկանց միկնոյն փա
մուն խմեն, աղէկ, բայց եթէ մին միւսէն
առաջ աղչութեան մատուցի, միւսը անմի
ջապէս պիտի հասկնայ թէ դեղած են, ո
րովհետեւ կը կասկածիմ որ ձեռքաստանի
բոլոր թոյններուն տեղեկ են:
— Այդ ըսածք շատ հաւանական է ը
սա Մաթիսա, կը յիշեմ տղթէօր, Սըր
Մորթընը մարդիկունին այնպիսի թոյնով
մը թունաւորած էր, որ տղթէօր Բուրլէ
րեն անգամ չը հասկցաւ:
— Ընդ այդ պատճառաւ քանի մը օր
ևս սպասել հարկ է, ասկէ զատ հաւաստի
եղիք որ ներքին, ալ ասկէ վերջը մեր ձեռ
քէն չը պիտի պրծի:
— Այս գործին ուղղութիւնը դուք ձեր
վրայ առած էք ըսաւ արահմապետն ուստի
ձեր գիտցածին համեմատ շարունակեցէք:
— Տեսնենք վաղն ինչ լուր կառնենք
ըսաւ տղթէօրը:
Սակայն հետեւեալ օրն ծխալմաճառին
նամակ թողուած չէր, ուստի տղթէօրը
ձեռնուռայն ետ դառնալ ստիպուեցաւ:
Դռնապանը գտնալու յոյսով Սթրադ
պուրկի գարնէրատունը գնաց, Ֆրիք ըսաւ
թէ վերջին մեկնումէն ի վեր դռնապանը
երեցած չէր:

Մարտի 24ին հետեւեալ օրագրութիւնն
ստացաւ:
Մ Ա Ր Տ 24
Վերեկ պարոն Հրանտ վերադարձաւ
Պրուսայէն, իշխանուհոյն հետ կէս ժամու
չափ տեսակցութենէ մը յետոյ մեկնեցաւ
ապարանէն, այս առաւօտ դարձեալ եկաւ
և քառորդի մը չափ կենալէ յետոյ մեկնե
ցաւ, կարծեմ թէ բոլորովին բաժնուեցան
իրարմէ, որովհետեւ պարոն Հրանտայ մեկ
նումէն վերջը, իր և տիկին Աննայի բոլոր
կարասիներն այլուր փոխադրեցին, այս բա
ժանումը ամենեւին տխրութիւն մը չաղքեց
տիրուհոյս: Ինքն անձամբ վրայ կեցաւ կա
րասիներու փոխադրութեան:
— Այս կիւնը զիս պիտի շուարեցնէ ը
սա տղթէօրը, հետզհետէ լուսարանուե
լու տեղ, աւելի անհասկանալի կը դառնայ
պէտք է հասկնալ թէ Հրանտ ուր փոխադ
րուած է վաղը դռնապանէն կիմանամ:
Միւս օրն դռնապանը տեսաւ, սակայն
տեղեկութիւն մը չը կրցաւ առնել, յիշաւ
առջի օրն բռնակիրներ կարասիները կրն
էին, ոսկայն ուր տանելին չէր գիտէր:
Չուրիմայի օրագրութիւններուն մէջ մին
չէ Մարտի 28 կիրակի օրն նշանակելի բան
մը չիկա:
Երեքշաբթի առաւօտուն կանուխ, նէ
րիմա սեւ շրջադէստ մը հագած և երեսը

հաստ շղարշով գոցած, հետի և միայնակ
ապարանէն մեկնեցաւ, դռնապանն անգամ
նէրիմայի դուռս ելնելն չը նշմարեց:
Հաղիւ տասը վայրկեան անցոր էր Զու
լիմա դռնապանին խուցը մտաւ, դռնապա
նը առաւօտուն կանուխ Զուլիմայի այս
անտովոր այցելութեան պատճառն հասկնա
լու համար, նաթիշտին նշանացի հարցոց
թէ ինչ կուգէ:
Զուլիմա լողիկին ներքեւէն գոց պահա
րան մը հանելով դռնապանին տուաւ:
— Ահ, պարոն Տալիթի՞ն յանձնեմ:
Զուլիմա իբր թէ դռնապանին ըսածն
հասկցած ըլլար, գլխովը այդ ըսաւ և լու
քայիլ թէնէն բռնելով դուռը ցուցոցէ:
— Հիմայ անմիջապէս տանիմ:
Զուլիմա դարձեալ գլուխը շարժեց և
ալ ձեռքը ձախ ձեռքին մէջ դնելով հասկը
ցոց թէ նամակը անձամբ իւր ձեռքն հաս
ցընէ, դռնապանը անոր միտքն հասկնալով
ըսաւ:
— Բայց ո՞ր գտնալու է հիմայ պարոն
Տալիթը:
Նաթիշտը նշանացի կը հասկցնէր թէ
չուտ ընէ:
Դռնապանը նամակը գրպանը դնելով,
ապարանէն փողոց եկաւ:
— Հիմայ ո՞ր գտնալու է այդ պարոն
Տալիթը կըսէր ինքնին, արդեօք Սթրադ

նոնագրին ժ.Վ. յօդուածը կըսէ. «Ընկերութեան ընթացքին վրայ կը հսկէ տեղւոյ ազգային վարժարանաց տեսչութիւնը, և ի հարկին Հիմնադիր ժողովին և Տնօրէն խորհրդին կը նախագահէ»։ Այս պարագայիս մէջ անհոգութեան մաս մ'ալ Մամուլեան Էֆէնտի կուտամ։ Ուստի շատ դո՛ւր արտի մնամ, կարծեմ ինձ պէս նաև շատերը, եթէ Մամուլեան Էֆէնտի գոնէ բարեհաճ լուսաբանել այս խնդիր։

Աւետիս Բաբայան
Զմիւռնիա և Մայիս 1892

ՏԱԽԻԼԻՆԵՆ

Ապրիլին 16ընճը կրնինէ գատար, ձիտտէ իսկէլէսինէ տէնիզ Եօլու իւլ վերուտ իտէն հաճիլէրին մըգտարը, 23,100 նէֆէրէ պալիզ օլտուղու վէճիւմէն սըհհէթ ու ափիէթլէրի պէրքէմալ պուլունտուղու մահէլլինտէն պիւտիլիէթը։

Իսկիւնհիւրէ գատար թէմտիտ օլունան Անատուլու չըմէնտըֆէր խաթթընըն րէսմի քիւշատը, մայիսին 31ինճը կրնին փուգու պուլաճագ տըր։

Տէվրու թէֆթիլ իթմէջ իւզըրէ, միւլ հագաթը վիւսեթիւմէ աղիմէթ իտէնՊուրսա վալիսի Միւնիք բաշա հազըր պուքէրը մէրքէլի վիւսեթիւմէ ալտէթ իթմիլ տըր։

Բուսիա սէֆիլի Մ. Նէլիտօֆ պուքէրը Վիէննաեա միւվասէլէթ իթմիլ տըր։

Միւշարիլէյի համիլ օլան թրէն Նիլ չէհրինէ վասըլ օլտուղու դէման, էհալիտէն պիւր չօգլարը սթասիօնտա պուլունտուլ, իսթիլգալ րէսմիի իյֆա իթմիլ օլտուղուր կիպի, Նիլ պէլէտիէ րէսմիի տախի իւնիթօրմասըն լապիս օլտուղու, վէ րահիպէր տախի էլլէրինտէ թուզ վէ էքմէք պուլունտուղու հալտէ մէրասիմի իյթիլթրամիէէի իյֆա իթմիլէր տըր։

Չապըթանը ասքէրիէտէն երկզաշը վէ միւլգիմրիւթ պէլէրինտէ պուլունանլարըն զամմա մաաշարը հագգընտա, չէրէֆսուտուր պուլունան իրատէի Սէնիսեթտէն տօլաեը, րուէսաֆ ասքէրիէթ արաֆընտան խաքիլայի Շահանէէ պիւր մաղպաթա արգ օլունտուլ տուր։

Ինչասը միւլթէգալի իրատէի Սէնի. եէտէն պուլունան աճէգէլանէ արսասընըն, Ֆէրիքէյի ճիհէթ ինտէ միւնասիպ

պիւր մահալտէ թախիի զըմնտա, պուքէրը լաղըմ կէլէն թէլէպպիւսաթա իպթիտար օլունտուլ տուր։

Ախիլէն մէթին պիւր սուրէթտէ եաբըլմըլ օլան Տէրսաաթէթ անթըրըօլաբընըն Պաղլէ գաբուսուտա քեախի Արաճըլար ճիհէթինէ 23,000 դրուլ սարֆը իլէ, պէսեիւք վէ միւլգէլէն պիւր գաբու ինչասը, վէ էմրի ինչասընըն Պապը Սէրասքէրի սէր միլմարը Աղնաւոր Յովհաննէս էֆ. հազըր մարիֆէթի իլէ իճրասը խուսուսուտա իրատէի Սէնիսեթ չէրէֆսուտուր պուլունտուլ տուր։

Տիւքթանլարտա իգամէթլէ վէ եապէթար օլարագ քիթապըլըգ իտէն պիլիւմէլէ էլլատաըն, մաթպաալար Նիգաճաճէսինին 26ընճը մատտէսի մուճիպինճէ, պէլէտիէ տաեիլէրինտէն լուխսաթը հալի թէգքէրէ իսթիհսալ իթմէս լաղըմ կէլէնէլինտէն, 1 մայիս 308 թարիլինտէն իթիպարէն վիւսեթիւմա սըրֆ քիթապըլըգ իլէ մէշուլ օլան վէ եա էլիտի սաեիլէր իլէ պէրապէր քիթապ վէ րիսալէր տէ սաթանլարըն, պիւր ալ զարֆընտա պէլէտիէ տաեիլէրինտէ միւրաճաթալա, րէսմի լուխսաթանմէ ախի իտէրէք վիւսեթիւմէս արիֆ միւտիլլէրինէ, վէ մահէլլի մէճիսի մաարիֆէրինէ իպրագ իլէ գալտ իթտիլմէլէրի, վէ պու միւտտէթ միւրուրինտէ էլլինտէ րուխսաթանմէս օլմաեանլար հագգընտա հէր թարաֆա հիւքմի Նիգաճէր իճրա գըլունտաղը, Մէարիֆ Նիգաճէր ինտէն թամիլմէն վիւսեթա թէպպիլ օլունտուլ տուր։

Վէքիլէր արասընտա սէրլէվհա. սըլլա տիւնըի Մօնիթէթօրտէ պէրվէճ. հի աթի օգուտուլ տուր։

Տօգթ. ժ... պիւր ամէլիտաթը ճէր. րահիէտէ Տօգթ. կր... ա մուվէնէթտէ պուլունտագ իտի. Տօգթ. ժ. խասթանը գըրօթօրմ իլէ պաեթլմաաղա մէճիտ օլունտ օլունտ իտի. Պու էքի թապիպ պէլլինտէ պիւր միւնտալէլ զուհուր իտիպ, Մ. ժ. խասթանըն հիւսի թաաթիլ օլունտուղուն վէ պիւնաէն ալէյի ամէլիտաթըն իճրա օլունտալիլէճէլինի իտտիա իթտիլթալ, վէ Մ. կր. իսէ րէֆիգիլին գըրօթօրմու լիւզուլի մըգտարը օգլաթմամըլ օլտուղունտան, խասթանըն իւզէրինէ ամէլիտաթ իճրասը միւլմըն օլմաեանտաղըն պէհան իթմէթտէ իտի. էվվէլա միւնտաղաեա սէօղլէ պաշլլամըլ իսէ տէ, մուալիսէրէն իլ քիւֆր ու հագաթէթ տէքիլիպ, Տօգթ. ժ. ատապը ումու միէէէ մուվաթըգ օլմաեան պիւր թարգտա լիսան

իսթիմալ իթմիլ, վէ պուլունտ իւզէրինէ Տօգթ. կր. թահգիլ օլունտուղուն կէօրէրէք Տօգթ. ժ. եի թօղաթլամըլ օլտուղունտան, Տօգթ. ժ. գօնսալթօսուտա Տօգթ. կր. ալէյիլէ չիքեա. եէթնամէ թապիլմ իտէնէլլին պէհանլէ տըլարը չըգմըլ տըր. իլթէ շու միւնտաղաեա մէպիլ, ամէլիտաթ իճրա օլունտամըլ օլմաղա, պու իտէլաթ նաճագ պիւր հալ վար իսէ, օ տալ վալլը խասթանըն հալի տըր։

Չիրաաթ պանգասը վէ ումաթըն զիրաաթ միւտիլի ձէմալ պէյ հաղլէթլէրի, ումուրու գիրաաթըն թէրագըրեաթըն իսթիլմալ իտէնէք սուրէթտէ պաղը թէտպիլլէր իթիլիտաղ իթմիլ օլտուղարը կիպի, պու պապտէ վիւսեթիւմ Շահանէ գիրաաթ միւլթէթիլլէրինտէ տէ մուֆասալ թալիմաթը հալի պիւր գըլթա թահիրաթըն ումուլիէ կէօնտէրմիլլէր տըր։

Իզմիլտէ թապ օլունտան «Ամալթէա» զագէթաթըն Վոճլաթտան աթիլիտէթի մէքթուպ եաղըմըլ տըր։

Վէլլաթա աաաղաթ էվարընտան պիլիլ 15 չաղարընտա պուլունտան մալտուտու իլէ պէրապէր Վրօթօ-Լիմանա նամ իսքէլէտէն տէօլթ սաաթ էօթէտէ մալիք օլտուղու պիւր պաղլէնին մուլթէլիֆ ֆիտանլարըն կէօրմէք իլին մահէլլի մէքէրէլէ կիթտիլթալ, գըրտա էվինէ 3 քիլի տուլուլ իլէ, իւզէրինէ թէարուզ իտէրէք, քէնտիլի իլէ օլունտ պաղաեալ էվի սօլմուշար, վէ զասպ իթտիլլէրի էլեանը ալըրտան չըգաթըլարը իւլ պարիլիէ եիլքիէրէք, վէ 3 ինէք տալի ալարագ, օլունտա պաղլը օլտուղու հալտէ պէրապէրլէրինտէ կէօթիլիպ, տէնիլ գըլըրընտա հաղըր պուլունտան պիւր եէլքիէ կէմիսինէ էլեանի մաղսուպէրի եիլքիէիպ, անճագ չօճուղու սահիլտէ պըրաղ մըլար տըր։

Պիլարէ սահիլի էվաթ օ արապաղլարըն չէօգմէլէ մուվաթիպագ օլարագ իլի քէօլլիլէրէ իսպար իթմիլ իսէ տէ, եէլքիէ կէմիսի եօլունտալ մըլ օլտուղուն տան պիւր շէլ եաբամաեըլ, անճագ չօճուղու ֆէվգ էլատէ հէհէճան վէ խալէճան իլլինտէ գըլթարմըլար տըր։

Հիւքիւմէթ մուսալլաթլարըն թէվգըք իլին լաղըմ կէլէն թէտապիլի իթիլիտաղ իթմիլ տըր։

Մէհլիս աղասը վէ գալէմ քէթէպէսի կիպի վէգաեթիլ միւլթէրէք ասհապընըն միւտտէթի մէքիւնէթլէրինտէ մաալը թամմ օլարագ վիլիլմէսի մուգաթէր իսէ տէ, թահթը մուհաթէմէ

էէ ալընան վէ մուալիլէրէն պէրաթթագաանան մէմուրարա պուլունտ շու. մուլի օլմաեըլ, Շուրալի Տէվլէթլան զիմաթ տաեիլէրինտէ վիլիլէն պիւր գալարա թէվֆիգէն, պու կիպի պէրաթթագաանան մէմուրիլէ, թահթը մուհաթէտէ պուլունտուղարը միւտտէթ իլին քէմաֆիսասաղըք նըսֆ մաալ վիլիլմէսի չիլգուլի, մաղամըլ Սաաթէթտէն ումուլ տէվաեիլլէր թէպպիլ օլունտուլ տըր։

Օսմալլը պանգասըն, Բէնլէնպիհ Բաղաթընտա ինչա իթտիլի եէնի էպնի. եէ իթթաթ պուլունտա, րէսմի քիւշատը եարըն էօլլէնտէն սօնրա ալաֆը. սաաթ էտէ վուգու պուլաճագ տըր։

ԱՄԱՐԱՓԻՅԵՆ

1892 Մայիս 13, սաաթ 2 1/2	
Էս. Ու. միւլգէտտէլ. սէրի 8	
Տիւն աղլաթ գալիտաթ.	22 16 1/2
Պու սապալ ալըր.	22 19
Տիւն էն եիլքէք ֆիւսաթ	22 22 1/2
Տիւն էն աշաղը ֆիւսաթ.	22 14
Սէրի Ա. ի. Լ.	50 37
Պ.	28 37
Ս.	20 37
Թահիլլաթ Օսմանիլէ.	82 25
Էն եիլքէք ֆիւսաթ.	82 35
Էն աշաղը ֆիւսաթ.	82 18
Թաաֆիլլէ.	17 20
Շըմէնտըֆէր. Փր.	85 5/8
Օպիլիպիտի թրամ. գ. ք. Ֆր.	50 4
Իսթիլան 8 կիւլէ. Լ. Օ.	37 5
Ս. ալա.	730
Ա. Ս. Ս. Ս. Ս.	
Իսթանպուլ ալըրագաթ ի. Լ.	4 35
Սոսիլթէ ժէնէրալ.	4 20
Ս. Օթ. շանճէ վալէթ.	4 25
Գրէսի ժէնէրալ օթօմ. Լ. Օ.	7 35
Թրամվայ.	5 72 1/2
Բէթի. գ. ք.	16 14
Ա. Ս. Ս. Ս. Ս.	
Իսթիլագաթ 8% Փր.	395
4%	390
Պանգ նապիտալ.	418
Լօրիտ.	104
Ա. Ս. Ս. Ս. Ս.	
Օսմ. իր. 100 շ. տան 22 ֆ.	
Սիմ մէհտիլլէ.	108
Մէթալիք.	97 30
Պէլլէք.	102
Ալթըլէք.	102 20
Ինիլիլէ իրասը.	110 10
Ֆրանսը.	87 22
Ֆր.	89 30
Գարպիս գալիլմէսի.	8 65
Գ. Ս. Ս. Ս.	
Լօնտրա.	110
Փարիս.	22 95
Ֆիթթէն.	10 82 1/2

պուրիլի գալիլմէսի կուգալ նախաճաշելու. . . ահ, երեկ նամակ չը տարի, անշուշտ ծխափաճառին եկած հարցուցած է զիս և կարելի է այսօրուան համար ժամադրութիւն մը պատուիրած է։

Դոնապալը նախ և առաջ ծխափաճառին խանութը գնաց։

Աղէկ որ եկար ըսաւ ծխափաճառն, երեկ ըտ պարոն Տալիլթըլ եկաւ սպասեց, յետոյ նայեցաւ որ չեկար, երթալու պահուն պատուիրեց որ այս առաւօտ ժամն երկուքին Սթրազպուրիկի գարեջրատունը անպատճառ զինքը գտնաս։

Ես ալ արդէն զայն կը փնտռեմ, ժամըն երկուքի՛ն պիտի անդ գտնուի ըսաւ։

Այո։

Դեռ ժամը մէկն է, բայց հոգ չէ, մէկ երկու ապսէնթ կը խմեմ ժամանակը կանցնի։

Լուրա ետ դառնալով Սթրազպուրիկի գարեջրատունը գնաց։

Էն բարի եկար ըսաւ Ֆրից դոնապալին ներս մտնելը տեսնելով, երէկ ըտ պաշտօնական պարոնըգ աստ գալով քեզ հարցուց։

Ո՞ր պաշտօնական պարոնիս համար կըսես։

Արեւիկը իմ պարոն Ֆրից, կերեկ թէ կաղէօգը գօնեալը այսօր եւել փախուցեր ես, և կամ ես այսօր յիշողութիւնս կորսնցուցեր եմ։

Էն տէր Աստուած այն պարոնին համար կըսեմ, որ անցեալինը միասին նախաճաշեցինք։

Ահ, պարոն Տալիլթին համար կըսես։

Միլթէ անունը Տալիլթ է։

Ինչ գիտնամ, գէթ ինքզինքն այսպէս կանուանէ, ինքն երէկ հո՞ն եկաւ։

Այո, ինչպէս որ ըսի, քեզ հարցուց։

Այսօր ժամը երկուքին աստ պիտի գայ, անշուշտ կը հասկնանք թէ ինչու համար զիս կը փնտռէ, նախ և առաջ դու ինձ գաւթ մը ապսէնթ բեր։

Ֆրից ուզուած ապսէնթը բերաւ և դըռնապանին դէմը նստելով ըսաւ։

Պարոն Տալիլթ իշխանուհոյն մօտ պաշտօն մը չը կրցաւ ձեռք անցնել։

Նա պաշտօնի կարօտի՞ւ. Ֆրից բարեկամ, ինձնէ իմացած մի ըլլար, բայց աղէկ գիտնամ որ այդ պարոնը շատ հարուստ և մեծ ազդեցութեան տէր անձ մ'է։

Ի՞նչ կըսես, ես աղէկ գուշակեցի, առաջին տեսած օրէս ըսի թէ այդ պարոնը մեծ իշխան մ'է. բայց այն օրն ինչ ընելու համար իշխանուհոյն ապարանը եկաւ քեզ հետ։

Կը տեսնեմ որ շատ հետաքրքիր ես։

Եթէ գաղտնիք մ'է այդ, համարէ թէ բան մը չը հարցուցի։

Արդէն հարցնես ալ, պատասխան չունիմ, դու սա գաւթաթ ապսէնթ լից։

Ֆրից գաւթաթ լիցուց, և օրուան դէպքերու վրայ խօսակցութիւնը շարունակեցին. Ֆրից մանուածապատ դարձած քնքրով խօսքը միշտ անծանօթ պարոնին վրայ կը բերէր, բայց Լուրա այն մասին լուր կը մնար։

Վերապէս ժամն երկուքին քանի մը վայրկեան մնացած տըրթէօրը խանութէն ներս մտաւ, և ուղղակի երկու խօսակցիցներուն ընդ գնաց։

Դոնապալը անխաճառ օտքի կ'ընէր, տըրթէօրը գայն նստեցուց։

Երեկ քեզ հոս փնտռեցի ըսաւ դոնապալին։

Ինչպէս որ ես ալ այսօր ժամը կէսն է ի վեր գնեց կը փնտռեմ։

Տըրթէօրը ձայնը ցածցնելով հարցուց։

Նամակ ընդիմ։

Այս առաւօտ կանուխ ըսաւ Լուրա նոյնպէս ձայնը ցածցնելով, նախընտրա մակ մը յանձնեց և նշաններով հասկցուց որ անմիջապէս ձեզ հասցնեմ։

Տուր ինձ այն նամակը, և հոս զիս սպասէ, եթէ ժամը մը չը վերադառնամ, կրնաս գործիք երթալ։

Տըրթէօրը նամակն առնելով խանութէն մեկնեցաւ և անպարանօք տուն վերադարձաւ ուր իւրայինը զինքը կըսպասէին։

Ինչ լուր հարցուցին ամենքն ալ անհամբեր։

Տեսնեք, դեռ ես ալ չեմ գիտեր, դոնապալը այս առաւօտ կանուխ զիս փնտրուեց, կերեկ որ կարեւոր լուր մը պիտի առնենք։

Տըրթէօրն այս ըսելով օրագրութեան պահարանը խցեց և հետեւեալ տողերն կարդալ սկսաւ։

«Ժամանակ չունեցայ երէկ օրագրութիւն շարունակել, խիտ հսկողութեան ներքե կը գտնուէի, տիրուհիս կիրակի առաւօտուն Սալարը կերեկ որ կարեւոր պաշտօնով մը չեմ գիտեր ուր զրկեց, նոյն գիշերն օտարականին մէկը կտրատուած տերև մը բերաւ տիրուհոյս երէկ առաւօտ այն օտարականը դարձեալ եկաւ որուն փոքրիկ նամակ մը յանձնեց, անդ գտնուելով նըշմարեցի որ հաջեկն պարոն Հրանտայ անուան գրուած էր, երէկ իրիկուն Սալար չը վերադարձաւ, երկու օր է որ ապարանէն բացակայ կը գտնուի. այս առաւօտ խիտ կանուխ իշխանուհին հաստը քոզով մը ըսքօղած հետի դուրս եկաւ անուշադրաբար օտարականին բերած կտրատուած տերևն իւր զարդարանաց սեղանին վրայ մոռցած էր, ուստի զայն առնելով օրագրիս ներփակեալ ձեզ կը դրկեմ կարելի է այդ տեղերէն նշանակութիւնը դուք կը հասկնաք։»

(Շարունակ)